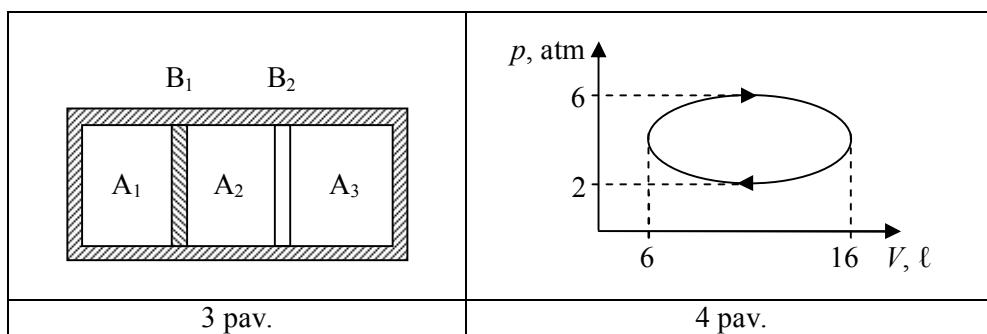

FIZIKOS OLIMPAS
2015-2016 MOKSLO METŲ II KETVIRČIO NAMŲ DARBAI
III KURSO MOKSLEIVIAMS

11. Viename inde yra $V_1 = 200$ ml $T_1 = 25$ °C temperatūros glicerino, o kitame inde – $V_2 = 350$ ml $T_2 = 85$ °C temperatūros glicerino. Koks bus glicerino tūris abiejų indų turinį supylus į vieną indą ir išmaišius? Glicerino tūrio plėtimosi koeficientas $\beta = 0,0005$ K⁻¹. Laikykite, kad maišymo metu šiluminių bei masės nuostolių nėra.
12. Apskaičiuoti politropinio proceso idealiųjų dujų molinę šiluminę talpą. Įsitikinkite, kad išvesta formulė atitinka atskirų politropinio proceso atvejų – adiabatinio, izoterminio, izobarinio ir izochorinio – molines šilumines talpas.
13. Vandeniš, kurio masė m , užima V_1 tūrį. Dujoms išsiplėtus iki tūrio V_2 , prieš sąveikos jėgas buvo atliktas darbas A . nustatykite vandenilio Van der Valso konstantą a .
14. Šilumai nelaidus horizontalus cilindras dviem stūmokliais B_1 ir B_2 yra padalintas į tris vienodas dalis A_1 , A_2 , A_3 (3 pav.). Stūmoklis B_1 yra nelaidus šilumai, o B_2 – laidus šilumai; be to, abu stūmokliai gali slankioti be trinties. Pradžioje kiekvienoje cilindro dalyje yra $\nu = 0,1$ mol idealiųjų dviatomių dujų, kurių slėgis $p_0 = 10^5$ Pa, o temperatūra – $T_0 = 300$ K. Po to A_1 dalyje esančios dujos pašildomos tiek, kad A_3 dalyje esančių dujų temperatūra pakyla iki $T_3 = 340$ K. Suskaičiuokite kiekvienoje stūmoklio dalyje esančių dujų galinės būsenos slėgį, temperatūrą, tūrį, vidinės energijos pokytį ir visą energiją, kurią gavo A_1 dalyje šildomos dujos.
15. Ciklinis procesas, kurio kreivė pV diagramoje yra elipsė, pavaizduotas 4 pav. Apskaičiuokite:
  - a. vieno ciklo metu dujoms suteiktą šilumos kiekį;
  - b. didžiausią ir mažiausią ciklo temperatūrą, jei dujų kiekis yra 0,8 mol.

- Pastaba dėl brėžinių ir grafikų. Brėžiniai ir grafikai yra braižomi, o ne piešiami. Braižydami grafikus naudokite languotą popierių (geriausia – milimetrinį), pieštuką, liniuotę, skriestuvą. Grafikai, nubraižyti kompiuteriu, nebus vertinami.
- Sprendimus siųskite adresu:

Fizikos Olimpas
 Saulėtekio al. 9, III rūmai, 200 kab.
 10222 Vilnius
 Vytautui Jakštui
- Sprendimus taip pat galite rašyti kompiuteriu ir atsiųsti į povilasjakstas@yahoo.co.uk. Šiuo atveju grafikus taip pat būtina braižyti ranka.
- Sprendimus prašau nevēliau kaip iki **2015 m. gruodžio 20 dienos**.
- Jei kyla neaiškumų dėl uždavinių sąlygos, rašykite į povilasjakstas@yahoo.co.uk nedvejodami klauskite. Taip pat galite diskutuoti FO forume <http://www.olimpas.lt/cgi-bin/nuomones.cgi>, šiuo atveju iškilusias problemas ir atsakymus į jas matysite visi.

Sėkmės sprendžiant uždavinius!
Po to linkiu linksmi sutikti šventes.

Vytautas Jakštas